

Viaskodó madarak

2010 július 19. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Móser Zoltán fantasztikus cikksorozata a régmúlt idők, az elfelejtett Magyarország kincseit mutatja meg nekünk ebben a párfjárt ritkító sorozatban, mely a Magyar Nemzet hétféligi magazinjának volt elengedhetetlen tartozéka. Utazzon velünk, ismerjük meg együtt Magyarországot.

A Zsámbék község területén talált tárgyi emlékek arról tanúskodnak, hogy a település története egészen a csiszoltkő-korszakig nyúlik vissza. Azt a tényt, hogy az ősember a prehisztorikus korban kiválasztotta magának a helyet, nem lehet vitatni. A Nemzeti Múzeumban lévő obszidánbalta, két darab agancskapa és egy darab hétliteres kőedény több ezer évvel ezelőtt készülhetett. Alig fiatalabb az a csiszolt kőbalta, amelyet a Lámpamúzeum őriz. A Nyakas-hegy lábánál egy kora vaskori (Hallstatt kultúra) 7,5 centiméter nagyságú bronzszobrocskát találtak a régészek.

Zsámbék. Prépostsági templom-rom a XIII. századból

Korát 3500 évre becsüli. A fűiskola mostani helyreállítása során egy bronzkori lakóház is előkerült az alapok ásatásakor. A Mátyás felé vezető út mentén egy pince bontása közben kelta postakocsi került elő. Mellette lócsontvázat találtak a lószerszámokkal együtt. Római kori leletek mellett írásos emlékek is bizonyítják, hogy Zsámbékon keresztül haladt az Aquincumot Gorsiummal és Florianával összekötő hadi út. Hogy katonai tábor is volt itt, arról tanúskodnak a feltárt katonasírok, valamint római időből származó edények és pénzdarabok. Az avarok jelenlétéről árulkodik egy bronz fülbevaló, a középkor fényéről pedig a volt premontrai apátság romtemploma. III. Béla feleségével Magyarországra jövők Champagne-i Aynad lovag 1186-ban kapta királyi adományba a zsámbéki királyi uradalmat. Utódaik – sorukban az ékes nevezetű Smaragdus ispán – 1258-ban alapítják (és szentelik Keresztelők Jánosnak) nemzeti monostorukat. A francia építészet zsámbéki remekét francia (premontrai) szerzetesekkel népesítették be.

Én most nem az alapításról, nem a romról, hanem annak egyik faragott kőéről szólnék. Szükséges megemlítenem, hogy a Magyar Nemzeti Múzeum becses leletei közé tartozik az az aranyozott bronz zablár, amely Zsámbékon az ásatások során került elő. A pár egyik darabját „széles orrpánton áttört fonadékos indák, a másikat nyakuknál összehurkolt, szimmetrikusan elhelyezett sárkányok díszítik, s ugyancsak áttört mívű leveleket zárnak be kétoldalt a kerek csüngők. Ilyen összefont nyakú sárkányokat épp a zsámbéki templomrom egyik domborművén találunk” – írja Gerevich Tibor. Mezey László pedig azon a véleményen van, hogy az ezen az oszlopfőn látható állatok „egymással viaskodó és megbékélő madarak”. Szimbolikus értelmezése: minthogy madár a lélek jelképe, a lelkek békéjét, egybehangolódását szemlélteti a kőfaragvány. A kolostorlakók által követett ágostoni regula szavaira emlékeztet: „Sit vobis anima una et in unum in Deo – Legyen lelkek és szívek egy Isten szerint.”

Móser Zoltán, mno.hu

Ajánló
